

Ditt eget abonnement i 2010!

Kommunal Rapport leses i dag i alle landets kommuner – på nett og papir.

www.kommunal-rapport.no vil i 2010 fokusere på dagsaktuelle nyheter og kommentarer, og være et supplement til papiravisen.

Kun abonnenter vil i 2010 få tilgang til de mer dyptpløyende reportasjene, temasakene og analysene som vi bringer i den ukentlige papirutgaven.

Som abonnent får du også gratis tilgang til en pdf-versjon av papiravisen og artikkelarkivet som går tilbake til 1997.

Vi tilbyr deg ditt eget abonnement i 2010 for kr 990,- (ordinærpris er 1.195,-)

Ta kontakt med oss nå

DEBATT

Kommunal Rapport ønsker korte og poengterte innlegg, maks 700 ord eller 4.100 tegn. Innlegg blir publisert på www.kommunal-rapport.no

Vi må vite hva som virker i barnevernet

Vi må tilby noen av samfunnets mest utsatte barn metoder som vi vet virker, ikke metoder som vi tror virker.

Barnevernet i Norge ga i 2008 tilbud til nesten 45.000 barn (SSB) og deres familier. Det er et vidt spekter i tilbudene, fra enkle tilbud som støttekontakt og veiledning, til inngripende tilbud som institusjonsopphold. Vi vet mye om mange av disse tilbudene, men det er et paradoks at vi mangler kunnskap om det viktigste: Hvordan de ulike tilbudene virker på ulike barn.

ALTFOR OFTE ER IKKE EFFEKTEN AV TILTAKENE i barnevernet dokumentert. Den manglende kunnskapen om tilbudenes virkning medfører også at vi vet for lite om hvilken type tilbud som fungerer best for ulike barn.

Den manglende kunnskapen er et etisk problem. Spesielt problematisk er det når vi vet at det ikke alltid har gått så bra med barn som har vært i barnevernet. Studier viser dessverre at barna kommer dårlig ut på statistikker over positive faktorer som utdanning og inntekt, mens de er overrepresentert på negative statistikker, som for eksempel bruk av sosialhjelp, kroniske sykdommer, uførepensjon, rusmisbruk og tidlig død.

For å finne årsakene til den mangelfulle kunnskapen, må man trolig se på flere ulike aktører, som barnevernet selv, myndighetene og utdannings- og forskningsinstitusjonene.

Innenfor sosialt arbeid har det vært for lite fokus på hvilke resultater brukerne av tjenestene oppnår. Ofte har det vært vel så stort fokus på at prosessen skal være god som at resultatet skal være godt. Et eksempel på dette kan være at man er mer opptatt av hvordan et samarbeid fungerer, enn hva som kommer ut av samarbeidet.

Myndighetenes innhenting av informasjon fra barnevernet gjenspeiler noe av det samme. Det innhentes informasjon om en rekke faktorer, som for eksempel hvem man samarbeider med, hvilke planer man har, hvor mange barn som mottar tilbud og hvilken type tilbud de får. Mange opplever å måtte bruke mye tid på rapportering, men at de ikke må rapportere om det viktigste, nemlig i hvilken grad barna har den ønskede utviklingen.

FORSKNINGSINSTITUSJONENE HAR OGSÅ VÆRT FOR LITE OPPTATT av å måle hvilken effekt de ulike tilbudene har. Mye av forskningen har hatt som mål å beskrive hva som foregår, bedre forståelsen av ulike temaer eller å øke kunnskapen om ulike prosesser. Forskningen har i mindre grad

fokusert på hvilken virkning ulike tiltak har på barna og familiene.

Innholdet i mange sosialfaglige utdanninger kan også være like mye preget av fagmiljøenes ideologi og preferanser, som av dokumentert viten. Det kan derfor ta lang tid før ny kunnskap blir en del av utdanningsinstitusjonens læreplaner.

BARNEVERNETS STØRSTE UTFORDRING ligger nå i å utvikle systemer som gjør at man kan dokumentere hvordan de ulike tilbudene virker på ulike barn. I fremtiden må vi komme dit at vi i all hovedsak anvender metoder som man kan dokumentere at virker positivt på barna.

For å oppnå dette må det gjøres en innsats på flere nivåer. Myndighetene må fastslå at det over tid ikke er akseptabelt at barn tilbys metoder som vi ikke vet om virker, og de må etterspørre resultater i forhold til barnas utvikling.

Forskningsinstitusjonene må igangsette flere studier der man sammenligner effekten av ulike metoder. Vi må vite om metode A gir bedre resultater enn metode B, og hvilke barn den eventuelt gir bedre resultater for. Det må også gjennomføres etterundersøkelser som klargjør i hvilken grad eventuelle positive effekter har langtidsvirkninger. Bare gjennom stor satsning på forskning og evaluering vil man kunne avdekke hvilke metoder som har ønsket effekt og hvilke som ikke har ønsket effekt. I tillegg må det utvikles og implementeres nye metoder som kan erstatte de av dagens metoder som ikke har den ønskede effekten.

UTDANNINGSINSTITUSJONENE MÅ I STØRRE GRAD FOKUSERE PÅ VIKTIGHETEN av gode resultater for barna. Metodikk som det kan dokumenteres at bidrar til en positiv utvikling for barna må få større plass i utdanningene, mens studenter i mindre grad trenger å lære om metodikk som en ikke kan dokumentere at virker.

Det er urealistisk å tro at vi kan hjelpe alle barn som kommer i kontakt med barnevernet på en optimal måte. Gjennom økt kunnskap om hvordan ulike metoder virker, og ved alltid å basere valg av metode på denne kunnskapen, vil vi imidlertid kunne sikre langt flere barn en positiv utvikling.

Vi må med andre ord tilby noen av samfunnets mest utsatte barn metoder som vi vet virker, ikke metoder som vi tror virker.

● Are Karlsen, Bufetat